

den borgerlige Vielse, som her foreslaas udført af en gejstlig Embedsmand, skulde betales til Præsten 4 Kr. for Tillysning og 2 Kr. for Udstedelse af Ægteskabsbevis. Dette er vistnok ment som en Parallel til, hvad der foreskrives i Lov af 13de April 1851. Men det passer ikke. Det er nemlig ikke saaledes, at der efter Loven af 13de April 1851 tilfalder den borgerlige Øvrighed 6 Kr. Den Gang Loven af 1851 udkom, vare Dommer- og Øvrighedsemederne endnu sportellønnede, og først 10 Aar efter blev det forandret ved Lov af 19de Februar 1861, og der blev saa et Par Aar derefter ved Revisionsdepartements-skrivelse af 1ste Juni 1865 fastsat, at af de Gebyrer, som bestemmes i Loven af 13de April 1851, skulde 4 Kr. betales til Statskassen og 2 Kr. til Øvrigheden. Hvis man altsaa vilde foreslaa noget tilsvarende her, skulde det være, at 4 Kr. betaltes til Statskassen og 2 Kr. til Præsten. Men jeg nævner egentlig kun dette for at gøre en lille Bemærkning, som gaar langt videre, nemlig den, at det egentlig er det aller-mest forkerte Sted at beskatte Folk. En Afgift ved Ægteskabs Indgaaelse har alle en Kopskats allersletteste Egenskaber. Den tager en ensartet Skat, som er af aldeles forsvindende Betydning for den, som har Formue eller store Indtægter, men som har Betydning for den fattige, og den tager tilmed dette Beløb i det Øjeblik, hvor den fattige har Grund til at samle de Stumper, han kan faa til at sætte Bo med. At en Arbejdsmand, der lever af almindeligt Arbejde fra Haanden og i Munden, skal betale et Par Dages Arbejdslo for at faa en Embedshandling udført til Stiftelsen af sit Ægteskab, er aldeles urigtigt. Derfor mener jeg, at man saa langt fra skal indføre ny Gebyrer i Anledning af Ægteskab, at man langt snarere skal gribe Lejligheden til at afskaffe de bestaaende.

H. Holm: Jeg vil haabe, at de ærede Forslagsstillere ikke af den Tale, som vi nu hørte, straks ville tage Anledning til at forlade dette deres tredje Forslag. Det, det kommer an paa, er at gøre sig klart, hvad det er, man vil naa med et Forslag af denne Art, og saa at se, under hvilken Form man bedst kan naa det. Men jeg for min Del er aldeles ikke sikker paa, at man bedre vil kunne naa det, Forslagsstillerne have til Hensigt med deres Forslag, ad den Vej, det ærede Medlem (Krabbe), der nu talte, antydede, end ad den Vej, som her er foreslaaet. Det forekommer mig i hvert Fald værd at lægge Mærke til,

at den Vej, der nu er foreslaaet, er i god Overensstemmelse med hele den Udvikling, der er foregaaet hos os paa den kirkelige Lovgivnings Omraade. Der er ganske vist Lande, hvor Spørgsmaalet om borgerligt Ægteskab er blevet et af de store politiske Spørgsmaal, et af dem, som have sat Lidenskaberne voldsomt i Bevægelse. Men det passer ikke hos os. Skønt dette Spørgsmaal har været Genstand for Drøftelse i Rigsdagen mangfoldige Gange, er der kun en eneste Gang, hvor det har sat Dønninger i vort Folk, og det var den Gang, da Spandet stillede sit bekendte Forslag. Ellers er det gaaet temmelig upaaagtet hen. Og det er ikke underligt. Thi vi have heldigvis ikke saa stærk Mod-sætning mellem den borgerlige og den kirkelige Opfattelse af disse Forhold. Der er ikke hos os den Modsætning mellem det kirkelige og det borgerlige, som man f. Eks. har i de katolske Lande, hvor man har set sig nødsaget til at indføre almindeligt borgerligt Ægteskab. Hos os er det kun meget smaa Mindretal, der personlig føle Trang til en Forandring i den bestaaende Tilstand. Der er først de faa, der staa saaledes, at de ikke ønske kirkelig Indvielse af deres Ægteskab, uden at de dog befinde sig i en saa bestemt Modsætning til Folkekirken, at de ville melde sig ud af den. Dernæst er der hos os en stor Del Præster, der føle sig betyngede i deres Samvittighed ved den Ordning, vi hidtil have haft. Men den store Del af Befolkningen her i Landet føler ganske sikkert ikke for sit eget Vedkommende nogen Trang til Forandring i dette Forhold. Derfor kan der imidlertid meget godt være Grund til at gøre en Forandring af andre Hensyn, og jeg tror, det vilde være forstandigt at gøre det af Hensyn til hele vort Folks fremtidige Udvikling og specielt af Hensyn til den danske Folkekirkens Stilling her i Landet i Fremtiden. Hos os er den kirkelige Lovgivning gaaet i en noget anden Retning end i de fleste andre Lande, idet vi her ikke blot have faaet kirkelig Frihed uden for Folkekirken, men i stort Maal ogsaa inden for Folkekirken, og paa en Maade, som man, saa vidt mig bekendt, ikke kender noget til i andre Folkekirker. Hos os har man haft en fin Forstaaelse af og en fin Sans for, at den kristne Kirke ikke er kommen til Verden for at beherske Folkenes borgerlige Liv, men for at tjene Menneskene i deres Salighedssag, saaledes at alt, hvad Kirken kommer til os med af Velsignelse, kommer som et Tilbud og ikke som et Paabud. Denne Følelse har været meget